

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:
Rózsater, Kardos-ház, 16. sz. alatt.
Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok a levelek vissza nem adandók. Bérmentetlen levelek csak ísmert kezektől fogadhatók el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben házhöz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy óra 1 frt.
HIJELTÉSI DIJ:
Ot-hasasos postiszegélytől 5 kr. — Bélyegdíj minden hírdetésért külön 30 kr. — Nyilatkozó 4 hasasos postiszegélytől 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:
Kutasi Imre könyvnyomdája, Főpiacz, Sz. Nagy Károly-ház.
Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény ugyanint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és hírdetmények.

Utolsó árkel-t	árú
117.75	118.25
102.50	103.25
99.75	100.25
100.75	101.—
99.80	100.20
96.50	96.90
102.—	102.50
101.75	102.—
98.60	99.10
94.—	94.50
91.—	92.—
91.—	92.—
91.—	92.—
107.75	108.25
91.80	92.50
95.50	95.75
101.—	102.—
103.—	—
95.50	96.—
178.—	179.—
40.50	41.50
16.50	17.50
37.—	38.—
5.59	5.61
5.77	5.59
9.37	9.39
9.37	9.39
58.50	57.60
57.65	57.75
96.70	96.90
46.40	46.50
46.45	46.55
46.35	46.45
117.85	118.40

Előfizetési felhívás
„DEBRECZENI ELLENŐR“
politikai, társadalmi és közgazdasági lap
1882. évi folyamára

Előfizetési árak:
Egész évre — 10 frt — kr.
Fél évre — 5 frt — kr.
Negyedévre: — 2 frt 50 kr.
Egy óra: — 1 frt.

Előfizethető helyben a kiadóhivatalban Kutasi Imre könyvnyomdájaiban. (Főpiacz, Sz. Nagy Károly ur házában), — továbbá Telegdy K. Lajos és ifj Csáthy Károly urak könyvkereskedéseikben a vidéken postautalvánnyal minden posta hivatalnál.

A „Debreczeni Ellenőr“ szerkesztősége s kiadóhivatala.

A csoda-politikusok!

(—ó—) Ismerem az embereket, hát csak azért teszem, máskülönben nem lenne érdemes a fáradságra, de hát ez a «Függetlenség» című gyerek lap Debreczenben is megfordul, s van ez évi 3-ik számában egy olyan badar cikkek, melyet ha olyan gyomor vesz be, melyben vérré válik, hát neki megy tőle a falnak. Különben ilyen cikket nem is írhat más, mint gyerek, s ha bár magának a főszerkesztőnek Don Juipité-féle szereplésétől se sokat várhat az árva haza, nálánál még gyerekek vezérekkel meg olyan abszurdumokat firkantanak össze egyszer-mászor, hogy az olvasónak ég felé áll tőle a haja szála.

Eddig még csak azt kívánták az alkotmánytól, hogy a hol ő él és uralkodik, ott az emberek ne fizessenek adót, de ma már odáig mennek, hogy kívánják tőle bockort, mint a milyen az Argyilus királyfié volt, terített asztalt, melyről sohse fogyhatatlan. — Rövidebben szólva azt kívánják tőle: hogy egy alkotmányos ország miniszterelnöke, ha valamit akar tenni, hát ne kérdezze: kivehető-e vajjon? csak azt kérdezze, hogy jó-e? És ha jó? Annak meg kell lenni! Na már pedig hogy az Argyilus-féle bockor még eddig minden utazó szerszámmal jobb, azt mindenki tudja, ki annak történetét ismeri. Azon felül az örö-

kös terített asztal és kifogyhatatlan erszény is csak érnek valamit. Miután pedig alkotmányos országok kormányai előtt a kivihetőség szóba sem jöhet: utasítsa Tiszát az országgyűlés, hogy mindezen jókat teremtesse meg.

A ki pedig nem hiszi, hogy a «Függetlenség» ez évi 3-ik száma az ő olvasóinak ilyen politikai tanulmánnyal kedveskedik, az olvassa el; olvassa el és mondja meg öszintén: való-e az olyan lap józan embernek? gyermekekre és honleányokra nézve pedig nem veszedelmesebb-e még a «Vörös malom» című regényénél is?

Tiszta Kálmán ugyanis, az újévi köszöntésre mondott válaszában a többi közt ezeket mondá: «a jót gyakran fel kell áldoznunk a kivihetőknek.» És a «Függetlenség» című újság ezen kifejezésben azt találja, hogy Magyarországnak alkotmánya nincs! Mert a mely országnak alkotmánya van, ott minden kivihető.

Csak az a szerkesztés Magyarországnak, hogy az ilyen lapokat külföldön nem olvassák, mert ha a külföld látná, hogy milyen gyerekek kezében van itt a politikai vezérszerep, hát annyira majd csak kiesufolna bennünket, hogy eszünkre térnénk.

Ott van például Olaszország is. Olyan független, a milyen független csak lehet, de még a levegője is meg van adóztatva. Hát miért nem könnyebbít terhein? Már pedig az a teher könnyebbítés csak jó volna. Miért nem szállítja le a katonaságot, a helyett hogy emeli? Már pedig a leszállítás csak jó volna. Aztán milyen régen vágyakozik már az adriai tengerpartok azon részére, melyet mi birunk. Hát miért nem veszi el, mikor az neki jó volna? Miért mond le a jóról, mikor az kivihető? Plane most meg már Rómáért is bizgatják s fogadni merek, hogy el is veszik tőle, ha akarják.

Aztán meg Románia! Hát az a dunai kérdésben miért pariroz? Mert talán jól esik neki? Vagy ha valamely alkotmányos országot jól elvernek, hát azt azért teszik, mert jól esik neki? — Szóval, valljuk meg kérem, érdemes lenne-e az ilyen beszéddel bibelődni, ha nem lennének olyan gyengék az emberek, hogy még az ilyen beszédet is elfogadják és igaznak, lehetségesnek tart-

ják? Nem olyan szükséges-e hát a kormánylap, mint egy hazafias kenyér, mikor a szélbali sajtó azzal ámitja az embereket: hogy alkotmányos országban csak akarni kell a jót, mert a mit akarnak, az mind kivihető. Így aztán persze nem lehet csodálkozni azon a politikán sem, hogy a kormánytól mindenek előállítását követelik, de pénzt nem szavaznak meg hozzá.

Hja kérem! a hol így bolonditják az embereket, ott a kormánynak is szoros kötelessége, hogy mindent megtegyen az ámitás ellensúlyozására s ne engedje beteljesedni ama szomorú közmondás igazságát: hogy a mely nemzetet isten meg akar verni, annak előbb az eszét veszi el!

A szabadelvű párt terjedése.

Többször említettük már, hogy Vasmegegyében a szabadelvű párt erősen szervezkedik. Most Szombathelyről azt írják a „Pesti Napló“-nak, hogy „a szélsőbal tulajdai és a mérsékelt ellenek térsége Vasmegegyében megteremtették a szabadelvű pártot“, — és megyei közgyűlésen kimondatott, hogy: „a szélsőbalnak korlátot alig is merő mozgalmi ellensúlyozására csak a kellőleg szervezett szabadelvű párt bírhat akcióra képes erővel, ennek megalakítására január hó 17-én Szombathelyen általános megyei értekezletet tart.”

Közgazdaságunk 1881-ben.

Pénzügyi történetünkben nevezetes szerepet fog játszani az épen lefolyt év, mert alkotmányos életünk óta nem volt a magyar állam hitele oly szilárd, mint az idén. Két fontos kísérlet tettünk államhitelünk érdekében és mindkettő sikerült.

A papírjadék ma már teljesen meghonosult és az év pénzügyi történetének jelentőségét a reatekonverzió tetőpontra emelte.

A jó közlekedési eszközök a mindenütt nagy kedveltségben fogadott vicinális vasutak által — melyek a kormány támogatásában is részeselek — jelentékenyen megszaporodtak. Vasuti közlekedésünkben azonban hiányzik az egyöntúsg. Ezen legjobban segíthető az általánosítással, mely a múlt évben a tiszavidéki vasutalvétel vége kezdetét, már a legközelebbi időben folytatást fog nyerni.

Komolyan szó van az erdélyi vasutalamosításáról, mi talán már legközelebb meg-

történik, mert a kormány tisztességes feltételeket ajánlt a részvényeseknek és szó van több vasut szeptemberi átadásáról, az az állami kezelésbe való átvételéről.

Az épülő és tervezett vasutakról szólva, első sorban meg kell emlékeznünk a Budapest-zimonyiról, mely a hozzá kötött reményeknek előreláthatólag meg is fog felelni.

Ha vasuti közlekedésünkben tapasztalunk is haladást, nem mondhatjuk ezt vízi közlekedésünkről. A dunai hajózás szabályozása elé nemcsak Románia gördít akadályokat, hanem az osztrák kormány is, mely speciális követeléseivel lényegesen fogja azt késleltetni. A magyar kormány ugyanis hajlandó a Gönyő melletti és egyéb ötöt illető szabályozást véghezvinni, de csak azon feltétel alatt ha abba az osztrák kormány semmi néven és címen be ne avatkozik. Ez ügyben az idén is folytat tárgyalások a két kormány között, de meg egyezésre még mintig nem vezettek.

Kereskedelmi viszonyaink is jelentékenyen szilárdultak a mire az évben kötött illetve meghosszabbított kereskedelmi szerződések lényegesen befolytak. A Szerbiával kötött kereskedelmi szerződésről már lapunkban több ízben szólottunk, kiemelve annak úgy jó mint rossz oldalait. A Német országgal ismét megkötött kereskedelmi szerződés ügyében szivesen nékö-lőznök a provisoriumot, és óhajtánók részünkről e kereskedelmünkre oly kiváló fontossággal bíró ügy véglegesítését.

Pénzügyi intézkedéseink általában jobb eredményt értek el, mint a múlt évben. Sajnálunk azonban, hogy hazai pénzügyi intézkedéseink nagyobb állami műveletekben részt nem vesznek mintegy kapitulálva a külföldi tőke előtt.

De máskülönben is sok kifogásolni valót találunk, különösen a nagyobb és ugynevezett közpénzbankjaink. A váltóleszámitolásban találják legtöbb bankjaink az egyedüli üdvösséget, de más téren tevékenységük a minimumra redukálódik. Volt idő, hogy annyi volt az eszme, mely realizálásra várt, mint a gomba, de mi haszna, ha ismét a tőke ritkább volt a két vagy négylevelű löherenél. Később megváltoztak a viszonyok, a bankigazgatók Diogenesként lámpával kerestek embert, kinek van eszméje. Volt tőke, nagy összegű pénz vált folyóvá. Paris bőven nyújtotta a kincset, de mi, illetőleg bankjaink nem tudták azt értékesíteni. A nagy intézetek, melyek hivatva lennének a közönségbe bizalmat csöppentetni, melyek hivatva lennének felbátorítani a privát tőke tulajdonosait, hogy ne csak szaporítsák a takarékpénztárak betéti tárczáját, hanem jövedelmező és amellet biztos papirokat is vásároljanak, csak a retekelt ösmerik és legfőbb meg vasuti az-llettel foglalkoznak, de már az iparvállalatok-ról úgy retekelt, mint ördög a tömjéntől. Ezek a nagy intézetek nyugodtan bevárják, míg ideje érkezik a defizitek fedezésére és ezt akár egy felszázadig minden évben nyugodtan

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Elster balgasága.

Angol regény.
Irtá: Mrs. Wood Henry.
Fordította: T. M.-né.

ELSŐ KÖTET.

I. FEJEZET.
A reggeli vonattal.
(Folytatás.)

A park e részén egy rövid, de igen széles kavicsos ut a kastélyhoz vezetett, úgy hogy a szürke köéületet nem sokára elérte, de itt nem a széles fölépésőhöz ment, mert azt gondolta, hogy még ily korán valószínűleg hiába kopog, hanem egyenesen a mellékfolvoshoz intézte lépteit, melyet nyitva is talált. Különböző folyosókon áthaladva, az ugynevezett nyugoti konyhához ért, hol három nő épen a reggelinél ült.

— Nagyon szép Mirrable! Tudtam, hogy itt fogom önt feltalálni.

A két leány, kik az ajtóval átellenben ültek, nyitott szájjal és megmerevülve néztek Elsterre; egyik sem ismerte őt; ellenben az, kit Mirrablenek szólított, hirtelen megfordult, nagyot kiáltott, csészéjét elejté. Ez sovány, de mint látszott, ferge nő volt, körülbelül 40 évesnek nézett ki; egy csomó, göndör fekete furt kandikált ki főkötője és beesett arca mellől, szeméi feketék voltak s igen előzékeny modorral birt. Mirrable már igen sok év óta főgondnokné volt a Hartledon-házba.

— Percival ur! ön az, vagy csak szelteme nagyságos uram?

— Azt hiszem, saját magam vagyok — Mirrable.

— Jóságos ég! de uram, hogy jött ön ide?

— Azt kérdezheti ön. Nekem már tegnap itt kellett volna lenni, de egy igénytelen állomásnál leszálltam, hogy szivarra gyujtsak s azalatt a vonat tovább robogott. Így egy padon néhány órát vártam s ma a tehervonattal érkeztem meg.

Mirrable lassanként magához jött amulásból, s repülő gyorsasággal küldte egyik leányt ide, másikat oda, Elster ur szobáit rendbe hozni, ő maga egy oly jó reggeli készítéshez fogott, minőt csak hirtelen összeállítani lehetett. Elster Vol azalatt az asztalhoz ült, hogy vele csevegessen. Régi időkben, midőn még ő és fivére kis fiuk voltak, minden bajukat Mirrableval közölték és oly bizalmas volt hozzá, mintha anyja lett volna.

— Látta önt Capper asszony; nem volt-e meglepve?

— Majdnem kővé vált, — felelt nevetve Vol.

Mirrable pár percze eltűnt s egy ezüst kávésbikkal tért vissza. A káposné neve ismét azon kellemetlen törtéjetre emlékeztette Volt, s önkénytelen arra vitte a beszédet, mint többnyire szokása volt.

— Mirrable! kicsoda az a Pike, a ki abban a régi fészkerben lakik?

— Azt nem tudom, — felelt Mirrable perczyai szünet után, a mit Elster természetesen tartott, mert Mirrable épen a kávésbikkal tisztítá, mialatt fejét és arczát lesüté és háttal fordult fele, s egy asztal elé állt,

melyen vaslemez volt; Elster felállt s hozzá lépett.

— Füstöt láttam a konyhából felszállani, s Capper-nét kértem, hogy mit jelenthet az és ő beszelt nekem erre valamit Pikéről Pike! Mily különös név!

Mirrable tovább tisztított a nélkül, hogy valamit szólt volna.

— Capper-né azt mondja, hogy azt tartják róla, hogy ő lötte meg Georg bátyámat, — folytatá Vol tovább. — Hallotta ezt ön is, Mirrable?

Mirrable most a tűzhelyhez ugrott s a tejet felfedte, nehogy kifusson. Ha nev. hajlott volna oly melyen a fazék felé, meglát-hatta volna Elster ama hirtelen változást, mely benne véghez ment; a beesett arcz előbb piros, aztán halothalvány lett. A tejet levette a tűzről, elfordult — és aztán különös hangsúllyal szólt:

— Nagyságos uram, ne higgyen ily botorságot; Pike annyiban oka mint én. Ez ember visszavonulva él; senkit nem haborgat; azért beszélnek a doigtalanok mindenféle szemtelenséget rá.

— En is azt hiszem, hogy e hir nem való, — jegyzé meg Elster.

— En meg vagyok róla győződve, — mondá Mirrable határozott hangon. — Nem akar ön egy kevés sódort enni?

— Valami harapni valót igen. Oly éhes vagyok, mint egy vadász. De Mirrable, ön nem is kérdezi, mi hozott oly hirtelen ide!

Ezt oly sajtóságosan mondá, hogy Mirrable ránézett. Valami nyugtalanító volt mosolygó keké szemében.

— Egy megbízásom van önhöz, — folytatá tovább. — En mint a gróf futárja jövök,

hogy önnek megparancsoljam, hogy mindent készen tartson, mert holnap az egész ház telve lesz vendéggel, több mint a mennyinek helyet adhat.

Mirrable csodálkozva nézett rá. — Ön trefál, mint rendezes, Vol ur?

— Most nem, tökéletes igaz. Bátyám egész vonat vendéggel jön és azt kívánja, hogy minden rendben legyen. Ugy van, Mirrable.

— Oh ég! — sópánkodék amaz. — Es a szolgák?

— Nagyobb része megjön ma estére. Az özvegy Kirtton grófné veszi át jövőre a házitelt Hartledonba.

— Oha! — felelt Mirrable, kinek aligha nem volt már szerencséje Kirtton grófnét ismerni. S e rövid szó úgy jellemezte a grófnét hogy Elster Vol száji végei önkénytelen le vonultak.

— En nem szenvedhetem az özvegy grófnét, — mondá Mirrable öszintén.

— Nekem ő kiállhatatlan — felelt vissza Vol.

II. FEJEZET.

Gum Willy.

Ha Elster csak rövid ideig időzik az egyházi laka közelében, úgy találkozás-e hivatalokkal kárpótolta volna őt érte. Mert alig egy perczel később mint ő a látkörből eltűnt, kinyitá az ajtó és Gum Jabez kilebegett rajta.

Né vegyék rosz néven tölünk e szót „le-begett.“ Ez ugyan általában csak szellemekre használtatik, de Gum e tekintetben inkább hasonlított egy szellemhez mint emberhez. Ő feltűnő hosszú és rendkívül vékony volt, valódi árnyék, fehér vékony árnyék arczal és egy

bevárhatják. Ha aztán hebe-korba még államosítanak is egy kicsit, a magas osztalék biztosítva van. Es ki kívánhatna ennél többet. Tetek-e valamit az intézetek valamely gyárpár lendítésére, beláttak-e még eddig, hogy csak rajtok mulik, hogy folyamaink szabálytalanul ne legyenek elhagyottak és kikötőnk oly elletlenek, jutott-e még eszükbe, hogy számos fontos város nélküli még a gázvilágítást és hogy a villanyosság pénzügyileg még nincs kiaknázva? De hisz oly számtalan a forrás és oly nagy a tér, mely eddig a pénzintézetektől szüzen maradt, hogy azt elő sem lehetne sorolni. És a vidéki pénzintézetek talán nem buzdulnának a nagyobb példán? Azt hiszik, hogy igen is, a nagyok első lépése után bátran bocsátkoznak kisebb vidéki, vagy csak helyi érdeku vállalatokba is, és nem lennének kitéve azon eselynek, mint ép most az év végén a legtöbb vidéki pénzintézet, hogy sok heverő és gyümölcstelen pénze lévén, kénytelen a kamatlatat leszállítani. Igenis vannak bankjaink, de nincsenek vállalkozóink, hiányzanak a gyakorlati férfiak, pedig ezekre nagy szükségünk van, az államnak is a pénzintézeteknek is.

Áttréve az év ipar-mozgalmaira első helyen kell említenünk a n ő i p a r k i á l l i t á s t mely minden tekintetben várakozáson felül sikerült. Az ipar bár lassan de biztosan halad az ország minden részében.

M e z ő g a z d a s á g u n k a t melynek oly szép multja van — Amerika felől veszélyeztetve látjuk. Az Amerikai versenyháborút tüzet az egész Európának, és gyökeresen legyőzni azt csak akkor lehetne, ha Európa egyöntetűen járva el, áthághatlan vámsorompókat állítana fel Amerika ellen, a minek létesítésére azonban ez időszert meg gondolni sem lehet. A kivitel üzlet első sorban érezte az Amerikai verseny hatalmát és valóban, kivitelünk ma már teljesen paragon hever.

Pár év előtt még valóságos próbavizsgálatnak tartották az ugy nevezett nemzetközi gabnavásárokat, ezek lettek volna mérvadók a termés és a kivitel üzletre nézve. Ma már senki sem hisz ezekben, vagyha vannak még olyanok, ezek csak áltatják magukat és nem akarnak tudomást venni arról, hogy már több vásár egymásután fiasköval végződött. E vásárok czelszerűtlenségéről már Bécsben is meggyőződtek, de ott vagy alszeméremből, vagy mert a bécsi vásárra meg elzáródokol pár ezer ember, még nem ejtették el és fentartják, mint valami ünnepléységet.

A lefolyt évben azonban kaptunk egy intézményt, mely ugy mezbgazdaságunk mint gabnavásárunk lendítésére alkalmas bir. Ertjük ezalatt a forgalomnak nem rég átadott k ö z r a k t á r a k a t, mely a vidéken is utánzásra fog találni, a mennyiben az ország nagyobb városában is alakulóban vannak már oly társulatok melyek ily köztárak létesítésén fáradoznak. Ez élet-évágó intézmény mellett kiemeljük még az ország legtelkesebb férfiai által vezényelt „G a z d a k ö r t” a mely közérdeku felolvasásai és vitakázásai által hazánk nagy gazdalközönségének haláját bizonytalni ki fogja érdemelni.

Mit tesz a kormány az ipar érdekében.

Budapest, jan. 5.
Sokszor, igen gyakran olvas az ember az ellenzéki újságokban kétségbeesett cikkekkel, melyben azt vetik szemére a kormánynak hogy semmit sem tesz az iparosok érdekében.

Hisszük hogy józan iparosaink sokkal többet adnak a igaz számokra mint az üres fraziókra, és ép azért közöljük azt a kimutatást mely a M u d r o n y Soma lapjában jelent meg, s mely hangzik ekepen:

A képviselőház pénzügyi bizottsága levonások nélkül megszavazta a közoktatási és iparügyi tárczák budgetjében különböző címek alatt ipari és iparoktatási czelokra előirányzott tételeket. Ezen elszórtan előforduló tételek együttvéve immár jelentékeny összegre

emelkedtek, de oly összeg ez, melyet állam költségvetésünk légproduktívabb kiadási rovatai képezik, ugy, hogy helyesen járt el a pénzügyi bizottság, ha itt semmiféle törléseket nem hozott javaslatba.

Tíz év előtt még csak 22,800 frtot találnak a közgazdasági miniszterium költségvetésében „ipari czelokra” előirányozva, oly szaktanoda pedig, melyet a közoktatási miniszterium fentartott vagy segélyezett volna, egyáltalában még nem létezett.

Az iparügyi miniszterium budgetjében az „ipari czelokra” fokozatosan következő összegekkel szerepeltek:

1873-ban 22,800 frt	1878-ban 32,000 frt.
1874-ben 28,000 „	1879-ben 32,000 „
1875-ben 28,000 „	1880-ban 75,000 „
1876-ban 32,000 „	1881-ben 75,000 „
1877-ben 32,000 „	1882-ben 105,000 „

Ime egybeállítjuk mindazon föltételeket, melyek e címeken 1882. évre a két tárcza keretében előirányozva vannak:

Kereskedelmi miniszterium:	7,500 frt.
Ipargyi felügyelői	45,000 „
A házi népipar fejlesztésére és ipartanmühelyek segélyezésére	45,000 „
Nagyobb vállalatoknál és ügyesebb mestereknél elhelyezett tanoncok támogatására	10,000 „
Munkakiállítások segélyezésére	4,000 „
Külföldön kiképzésüket és kereső munkások támogatására	4,000 „
Malomiskolára és a malmasztának megügytemen való oktatására	5,000 „
Patkó-kovácsok kiképzésére	8,000 „
Fűtők kitanítására	5,000 „
Talányok megbirálására és értékesítésére, továbbá az iparosok számára tudományos tanácsadó közeg díjazására	15,000 „
Vegyes ipari czelokra	2,000 „
Osszesen 105,000 frt.	

Közoktatási miniszterium:	
Középipartanoda Budapesten	47,030 frt.
Iparművészeti szakisk. Budapesten	8,200 „
Gépészeti ipartanoda Kassán	13,300 „
Ipáros tanuló iskolái	9,000 „
Felsőbb nép- és polgári iskolákkal kapcsolatos háziipartanmühelyek (hozzávetőleg	8,000 „
Iparművészeti muzeum	13,000 „
Technologiai iparmuzeum	10,000 „
Az iparügyek tárgyalására egy közeg	2,200 „
Osszesen 110,730 frt.	

Együttesen 216,000 frtot tesz ki tehát azaz összeg, melyet az állam iparoktatási czelokra fordít. Nagyon meglehetünk elégedve a haladással ezen a téren.

A debreczeni kir. törvényszék 1881. évi ügyforgalma.

1. Polgári beadvány érkezett	16,595
2. Bünygyi „ „	16,140
3. Telekkönyvi „ „	8146
4. Elnöki „ „	1454
5. Birósági fegyelmi „ „	52
6. Közjegyzői „ „	8
7. Mult évi hátralék	346
Osszesen: 42,741	

Ebből elintéztetett	41,710
Elintézetlen maradt	1031
és pedig:	
1. Polgári	139
2. Bünygyi	405
3. Telekkönyvi	487
Osszesen: 1031	

A debr. kir. törvényszéknel a szakosztályok alakítása, a birói és segéd személyzet munkakörének meghatározása, valamint a tanács ülések tartásának ideje az 1882. évre következőképen állapított meg.

I. Polgári osztály.
Előadók: Szücs István, Becske Lajos,

dolta nem követett el tiszteletlenséget, épen oly kevéssé mint mi kik ezt le írjuk. Többnyire mindnyájunknak van egy Achilleus sarka, és Gum sem volt kivétel, ő szentül őrzött becsületességében és önzetében volt megámadva és megsebezve. Mily nagy és mily volt a seb azt Gum senkivel sem közölte általában ily sebeknél kevés résztvevők mutatkozik a világ kegyetlen közönytél rázza le magáról. A világ már csaknem elfeledé s azt hitte Gumnál is azaz eset állott be; minden elmúlt már és oly sok év óta.

Gum Jabez felesége — kit mindjárt bemutatunk, de jelenleg még hálósobájában tartózkodik — egyetlen leggyerekekkel ajándékozott meg. Mily gyöngyöden szeretettel és neveltetett e fiu arról Calne beszélhet. Gum asszony a szó sőtől nem kevéssé tétettet neveltségessé, ezért ók Willyndk számtalan neveteket adtak gunyból. De ha valaha anya gyermekén csügött egy Gumné volt az. A fiu föl is fejlődött, kintnő nevelésben részesült, és tizenhat éves korában felkereste Londont és a szerencsét miután az egyik a másik következesének tartott. Jabez régi barátjai érdeklődtek fiáért, és egy nagy londoni háznál szerették be mint könyvivőt idovel pénztárnok, ügyvivő vagy épen társ lehet belőle, ki tudja? — valóban kitudja? — Gum sok szerencsét kívánt magának, és még tiszteletreméltóbb volt mint valaha.

Bár Calneban maradt volna Gum Willy! És mégis, és ismét — ki tudja? A hol egyszer meg van a hajlam a rozdra ott elebb utóbb ki üti magát, s bár mely helyen. Akadtak volna Calneban olyanok kik Gumnak meg mondhatták volna, hogy Willy idejéhez képest inkább hirtelen és szeles, mint nem.

Mészáros József, Tóbi István, Cseresznyés Sándor, esetleg Balogh Imre és Komlóssy Lajos.
Jegyzők: Szalay József, Kovács Gyula és Szabó József.

II. Váltó és kereskedelmi osztály.
Előadók: Balogh Imre, Komlóssy Dezső.
Jegyzők: Szalay József és Szabó József.

III. Bünygyi osztály.
Előadó: Mocsy József, Lengyel Imre vizsgáló biró, esetleg előadó, Ujhelyi András földéki előadó — s bünygyi ülésekben szavazó biró.
Jegyző: Sárváry Lőrincz, Kovács Gyula.

IV. Telekkönyvi osztály.
Előadó: Lánszky Sándor, szavazó Cseresznyés Sándor.
Jegyző: Nagy Ödön.

V. Sajtóügyi osztály.
Előadók: Cseresznyés Sándor, — Tóbi István.
Jegyzők: Bay Gábor, Szalay József.
Az egyes szakosztályok üléseinek napja és ideje.

Hétón: Telekkönyvi ülés.
Kedden:) polgári) ülés.
) váltó és kereskedelmi)
Szerdán: Bünygyi tárgyalás.
Csütörtökön: Bünygyi tárgyalás és bünygyi zártülés.
Pénteken: Váltó- és kereskedelmi ülés.
Szombaton: Fegyelmi, esetleg sajtó ülés és esküdtzéki tárgyalás.
Debreczen, 1882. január 4-én.

Pollak Ignác.
kir. tvszéki elnöki kiadó.

Irodalom s művészet.

Uj zeneművek. Rózsavölgyi és társa zenemű-kereskedésében megjelent: „Si vous saviez”. Román cz, enekhangra és zongorára Szabados Károlytól. Ára 60 kr; — továbbá: „Debreczeni nefelettek” eredeti magyar dalok. — Enekre és zongorára szerző ifj. Szotyori Nagy Károly. Ára 1 frt.

Az „Iparos Ügyi Közlöny” fenállása szellemileg és anyagilag biztosítva lévén, elhatározom, hogy a január hó 21-re ígert harmadik számot már január 14-én adom ki, mielő midőn a nagyérdemű közönséget értesíteni szerencsém van. Tisztelettel kérem a lapom terjesztésére vállalkozott szives gyűjtőket, melőtztassanak gyűjtő izeket hozzám mielőbb annyivalinkább visszaküldeni, hogy a kellő időben tájékozva legyen a nyomtatandó példányok száma iránt, mert felesleges példányokat nem nyomtatandok. — Kiváló tisztelettel Deés, (Erdély) 1882. jan. 1. Havas Gyula, az „Iparos Ügyi Közlöny” szerkesztője és kiadó tulajdonosa.

A „Petőfi társaság” VI-ik ünnepélyes közgyűlése és hó 6-án, mint Petőfi Sándor születése napját követő első ünnepnapon fogja megtartani a magyar tud akadémia díszteremben. Az ünnepélyes közgyűlés délelőtt 10 órakor kezdődik s véglegesen megállapítva tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Titkári jelentés a társaság működéséről. 3. A millenarium. Irta és felolvassa báró K a s Ivor. 4. „Sötét, hosszú éjszakák” (költemény). Irta és felolvassa Komócsy József. 5. „A nagyanyó reményege” (rajz). Petelei István. Felolvassa Bercesényi Béla. 6. „Szomor Dani” (népballada). Irta és felolvassa Kis József. 7. Deli Anca Irta és felolvassa Jókai Mór. 8. Elnöki zárzó. A közgyűlés után közönsébe lesz az „Európa” szálló kisebb termében. Előjegyzéseket Aigner Lajos váci-utcai könyvkereskedésében csütörtök estig lehet teljesíteni. Az ebéd 1/2 órakor kezdődik.

Gum asszony egy párszor oly dolgokról hallott, minek hallatára haja ég felé állt; ah! ismét homályos előérzet; de gyenge, mint minden anya, nem közölt férjével semmit. Zokogva könyek közt beszélt Willy lelkére, hogy jó fiu legyen, rosz utra ne térjen, ne hogy szívét megtörje. A kis gonosztevő kézséggel megígért mindent, nevetett és könnyen vette; nem az ő hibája, hogy ily dolgokat beszélnek felőle, anyja ne legyen oly balga, hogy azokat elhiggye. London? Oh! ő Londonban egészen helyén lesz; azt nem tagadja, hogy itt néhány pajtásai van, kik igen sz lesek, ók vitték bele őt, ók idősebbek mint ő, tehát jobban tudhatott volna. Csak egyszer elmenjen Calneból, akkor nem lesz rá befolyások és minden jól lesz. Anyja hitt neki és látszólagos okainak. Oh! mely bizalom lehet oly tiszta, és mégis oly balga, mint egy anyának fiahoz! Gum asszonynak csak egy bálványja volt a földön, — ő, ki most előtte ült, szorongásai felett nevetett s magát kiragadni igyekezett, előre hajolt kezeit vállaira tette, s egy anya szenvedélyességeivel csokolta meg, azt sugán neki, hogy teljesen bizik benne. Willy türelmetlenül vont magat, mert nem voltak inyére az ilyen gyöngyödségek. És mégis e fiu mindenké felett szerette anyját; anyja se okos, se tapasztalt nem volt, sőt több dolgokban hátramaradt, de fiát majdnem imádtá. Willy idejéhez képest akkor még meglehetősen kicsi volt, alig közép nagyságu, rendkívül világos színü, kifejezéstelen arczczal, igénytelen szemek, fehér szemöldök és világos göndör hajjal.
Gum Willy Londonba utazott, és a nagy Goldwerth et Comp. háznál elfoglalta helyét. Hogy mennyire haladt ott előre, azt Calne nem igen tudhatta meg, mindamellett, hogy e

Napi hírek.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, előfizetéseikmielőbbi szives megújítására, hogy a lap szétküldésében fönnakadás ne történjék s föléseges példányokat ne nyomassunk.

A failletmény kiváltása. Pótlek értesítés illetőleg kiegészítés az 1881. évre járuló polgári failletménynek a házzal biró lakosság által minő arányban leendő váltására vonatkozó hirdetéshez. Az illetékes lakosság kiválthatja tehát az 1882-ik év januárius 5-ik napjától a meghatározott kiváltási árak lefizetése mellett az 1881. évre járuló polgári failletménye fele részét, s a kiváltott fa mennyiségé ugyanazon hó 9-ik napjától a halapli külső, akár a belső raktárakból szállíthatja, azonban saját akaratára hagyatik fel, failletményének ezáltal kiváltható fele részét is bent-hagyni, s egész illetményének kiváltásával és kinyerésével addig várakozni, míg a tervezett vasut kiépítésével, a guti ideai vágatásból lekerülőldő tüzi fakészlet beszállíttatik, s innen a város alatti belső raktárból nyer teljes kielégítést, illetményének egészben s egyszerre leendő kiváltásával és kinyerésével.

Csizmadia-arisztokracia. A lezajlott „uj év” nagy borfogyasztó ünnep. Az emberek nagy része szereti szeszest italtól gőzölgő fővel nyitni meg az évet. A rendőrségnek bezzeg volt dolga a mámorosok eltakarításával. Ugy heverték a részegek az utcákra, mint az el-esettek a csataterén. Kit kocsin, kit csak egy kmore patrio gyalog szállítottak be a derek rendőrök, hogy magát kipihenhesse „odabent.” „E bizonyosan czípezés” mondák az egyik mámoros alakra mutatva, ki alig bírta nyelvék mozgatni, hogy a kérdésekre, melyeket hozzája intéztek nem is válaszolhatott. Nyelve a rettenetes csuklások miatt megtagadta a szolgálatot. De már arra a szóra, hogy ő czípez a nagy sertődestől egyszerre megjött a hangja: Mi . . . micsoda? hebegé, — ki . . . ki . . . mer engem czípezésnek nevezni? mikor én csizmadia vagyok.

Színházunkban tegnapeste a „C z i f r a N y o m o r u s á g” előadása egy baleset zavarta meg. A második felvonás kezdetén Somló Sándor, ki Tarczalit személyesítette hirtelen erős szivgörcsöket kapott, hogy az előadás jó ideje nem volt folytatható s ekkor is csak olyképen, hogy Somló szerepét Latabár vállalta el, a Latabár (Poprádi) pedig Halmat. — Az előadás természetesen így csorbát szenvedett s csak döcögősen haladhatott tovább — A színház szinig tele volt. — Somló Sándor ki tegnap este csaknem másfél óráig feküdt a szinfalak mögött önkivületi állapotban, — mint örömmel halljuk, már jobban érzi magát.

A tisztviselő egyesület vigalmi rendezése által ugy e lapokban mint a meghívásokban is közé tett azon nyelmezése, hogy a közönség nem tánczoló része iparkodjék szünet előtt etkezni most az estély megelőző napon komoly meggondolásra méltónak tünik fel mert ha ez telyesedésbe mehet azon általános s csaknem mindig nyilatkozó panasz hogy az etkek nem jönek, a szolgálat nem pontos — elő nem fordul migha azon 4 — 500 emberkegyeszerre t. i. a szünidő alatt kell etkeznie, teljes lehetetlenség a hely szűke s a felszolgáló személyzet csekélyváltánál fogva hogy mindenki kielégíttessék, sőt hogy helyet is kaphasson.

De egy más jó oldala is mutatkozik ezen intézkedésnek, az nevezetesen hogy ha a szünidő alatt már csak a tánczoló közönség etkezik, — szünet után az asztalok eltávolíttatnak, az étterem is tánczoló helyül lesz használható azonnal, a mi pedig a mult évi tapasztalat után itelve ezáltal is megtörténhetik, hogy etkezés után a tánczoló közönség megszaporodott s többi a tánczterembe el nem fért. De minthogy igen sokan csak ekkor jutnak helyhez, mig ott etkeztek különösen kellemetlenséget okozhatott — azoknak kiknek a tánczhoz hely kellett volna az

tekintetben meglehetősen kíváncsi volt. Szülei hebe-hóba hallottak felőle s egyszer a egyházi hirtelen és titkosan Londonba utazott, a hol egy egész hetig maradt. Az a hír terjedt, — homon jöhetnek ily hírek mindjárt — hogy Willy zavarba jött s az egyháziinak egy csomó pénzzel kellett őt kiváltani. Az egyházi azonban semmi felvilágosítást nem nyújtott; csak egy dolog volt elvitázhatlan: Willy megtartá állását; sokan teljes megezafolását látták ebben azon hírek.

Aztán szünet következett. Willyről semmi nem hallatszott, azaz semmi azon kívül a mit Gumné asszony barátainak leveleiből közölték, melyek hebe-hóba jöttek, hogy jól van s jól megy dolga. Azonban ez csak az a szünet volt, mely a nagy vihart megelőzi és valóban nagy vihar támadt a csendes Calne felett. Willy meglapta a bankot és eltűnt.

Első pillanatban talán egyedül Gum maga volt az, ki e hirt nem kohltnak tartotta. Masok felreértésnek hittek; az lehetetlen. Az öreg jó lelkü Hartledon maga lekoscsított az egyházfizhoz, — sokkal betegge, szenvedőbb volt, senhogy járhatott volna, — Gum és a síró anya közbe ült és azt mondotta: meg van győződve, hogy nem áll oly rosszul a dolog, mint beszéltek.

Következő reggel Calnenak minden házán, hirdetények voltak kiragaszta — nagy fehér czédulák, nagy fekete betűkkel, — s oly tartalommal, hogy a ki a tolvaj Gum Wilmost felfedezi, nagy jutalmat fog kapni!

(Folyt. köv.)

fizetőinket,
ására, hogy
ne történ-
komassunk

Ötletek érte-
zésre járuló
lakosság
ára vonat-
lakosság
gárius 5-ik
lefizetése
ári failet-
fa menyil-
ál a halápi
szállíthatja,
fel, failet-
zét is bent-
áltásával és
a tervezett
gatásból le-
tik, s innen
er teljes ki-
s egyszerre

A lezajlott
Az emberek
özölge föl-
nek bezzeg
ásával. Ugy
mint az el-
it csak úgy
be a derék
e „odabent.”
k az egyik
írta nyelvé-
t, melyeket
tott. Nyelve
adta a szol-
g 0 cipész
ött a hangja:
... ki... mer
er és csizma-

e a „Czif-
és baleset
ak kezdetén
emélyesítette
t, úgy hogy
tatható s ek-
elő szerepét
(Poprdi) pe-
szetesen így
sen haladha-
tele volt. —
esaknem más-
ött önkivületi
halljuk, már

mi rendező-
a meghiva-
arkodók szü-
előző na-
nak tűnik fel
az az általános
szaz hogy az
pontos — elő-
emberkegy-
etkeznie, tel-
a felszolgáló
hogy mindenki
kaphasson.
mutakozik
etesen hogy
k a tánczó-
t után az
em is tánczó-
al, a mi pedig
elvé ezuttal is
án a tánczó-
bbi a táncze-
gy igen sokan
g ott étkeztek
attott — azok-
letett volna az

volt. Szülei
szer a egy-
ba utazott, a
a hir terjedt,
ndjárt — hogy
nyak egy csomó
egyházi azon-
nyujtott; csak
Villy megtartá
sát látták eb-

Willyről semmi
on kívül a mit
eleiből közlött,
jól van s jól
z a szünet volt,
alóban nagy
felett. Willy

edül Gum maga
ltanak tartotta,
lehetetlen. Az
lekocsizott az
b, szenvedőbb
— Gum és a
dotta: meg van
sszul a dolog,
k minden há-
aszta — nagy
tükkel, — s oly
Gum Wilmost
oni!

asztaluk által — az étkezni akaróknak pedig a tánczosok részéről fölvert porral. Mindezekből látható hogy a rendezőség től közbe tett figyelmeztetés csak jó sikerre vezet, azért nekünk meghívottaknak is kötelességünk hogy e részben a rendezőseget támogattuk (B e k ü l d e t t.)

Intézkedést kérünk A tegnapi színelőadásra a színház csaknem zsufozásig tele volt, s midőn Somló hirtelen rosszullete miatt a második felvonás közepén a függőnyt egyszerre csak leeresztették s a közönség nem tudva a függőny leeresztetésének okát ijesztő felelem vett erőt, — csak a véletlen szerencsének köszönhető, hogy egy vagy más győnge idegzett nő el nem kiáltotta magát, mert különben ember-ember hatán igrkezett volna kijutni, a miből pedig több szerencsétlenség történhetett volna. — A függőny leeresztése elhamarkodott hiba volt, mert a kijelentést e nélkül is és gyorsabban meg lehetett volna tenni. De a főhibának itt rejlik hanem a nézőtérben, a támlásszek mindket bejáróját az elsőrendű állóhelyek egészen elállottak, úgy hogy ezek teljes torlaszt képeztek volna. Láttunk tegnap este a városi tanács határozott rendelete dacára a támlásszek elsőora mellett egy 3 lábú passzage széket is. Ezt kérjük továbbá rendőrlé megakadályozni, ugyszintén követeljük hogy hozassék intézkedés arra nézve, miszerint ezután a tanúlésszek két oldalán a ki s bejárásra hagyott tér szabad maradjon, mert az ott nem állóhelyek számára lett készítve. Állóhelyek egyáltalán a legújabb miniszteri rendelet értelmében is eltörölnök volnának. Végül tétessék intézkedés arra nézve, hogy ezután csakis meghatározott számú karzat s álló helyek adassanak ki, mert ha ezek úgy megtelnek mint új év estején is, egy véletlen (ismételjük, hogy nem tizeset) bármely baleset következtében is oly óriási zürzavar támadhat melynek igen könnyen a legszomorúbb következményei lehetnek.

Dr. Somogyi Zoltán fővárosi egyetemi szemkórondai segédorvos. — kit sikeres operációjáról városunkból is többen ismernek — néhány napig városunkban időzik. A jánjuk ez alkalmat a szembajban szenvedőknek.

Egy kis statisztika. A múlt évben a helybeli postahivatalnál a h i r l a p forgalom 163,591 példányból állott.

A vadász társulat hajóvadászatot tart a halápi erdőszégen vasárnap, azaz január 8-án. Gyülekezés a halápi kormánál reggeli 9/4 órákor a vasuton érkező vadászokra kocsi várakozik az indóházánál, melyre a gyűlőhelyre kocsiznak.

Köszönet nyilvánítás. A fájdalommal megrögzött, miket a kérelmetlen halál kedves feleségem elragadása által ejtett ziveinken, egyedül enyhítő balsamul hatott azon részvét, melyet a kedves rokonok, jó barátok, közelebbi ismerősök s általában a nagyérdemű közönség kedves halottunk végtisztességételen megjelenése által irányukban kegyes volt tanusítani. Fogadják érte gyermekeim nevében is halás köszönetemet. Hajdu István, a ref. egyház leánynevelő intézetében tanár.

Egy képviselő újvi ajándéka Péchy Jenő, a máte-szalkai kerület jeles fiatal képviselőjét, választói újvi alkalmából fölötté becses fehér selyem emlékszállóval lepték meg. Miután Péchy Jenő épen a választások ideje alatt súlyos beteg volt s így nem vehetett részt a választási mozgalmakban, választói ez uton fejezték ki iránta való ragaszkodásukat és igen meleg hangon irt kísérő levélben adtak kifejezést annak, mily ritka eset az a politikai életben, hogy egy kerület választó közönségének többsége, négy ízben oly tábori hatatlan bizalommal ragaszkodik képviselőjéhez, mint a máte-szalkai kerület választó közönsége Péchy személyéhez stb. Az ajándékozott zászló címere igen díszes, az ország és Péchy családi címere van rá hímézve a következő felirattal: „Pécs-újfalusi Péchy Jenőnek, a máte-szalkai választókerület negyedik megválasztott orsz. képviselőjének, emlékül választói.” A négy sarokban az 1872., 1875., 1878. és 1881. évi választások dátumaival.

Somoskeőy sajtóperjei. Somoskeőy Géza képviselőletlen dr. Vaisz Sándor ügyvéd ma sajtóperit indított a „Pester Lloyd”, „Neues Politisches Volksblatt” és „Politisches Volksblatt” ellen azon közlemények miatt, melyek Somoskeőy személyét a Landauer-féle betöréssel hozták kapcsolatba. Ezeket kívül Somoskeőy meg az „Egyetértés” ellen is készült sajtóperit indítani.

Keresztény hitről zsidó vallásra tért Lessl Emilia, egy csinos (budapesti) fiatal leány, csakhogy szive választottához F scher Jozsefhez nőül mehessen. A boldog pár a múlt vasárnap kelt egybe.

Az ünnepek és a posta. A főpostán az 6-év utolsó öt napján oly óriási volt a forgalom, mely páratlanul áll a főposta krónikájában. A hivatalos adatokból kitűnik, hogy ez utolsó öt nap alatt annyi csomag érkezett és ment el Budapestről, mint rendes időben két hó alatt, és kétszer annyi, mint a megelőző éveken utolsó öt napján. Ez idő alatt naponként átlag 5000 csomag volt a főpostán kezelés és szétthordás alatt. A december hó 30-án reggel érkezett bécsi vonat annyi csomagot hozott, hogy az átvétel reggeli 6 órától déli 12 óráig tartott. A hivatalos adatok meg azt is bebizonyítják, hogy a szegényebb néposztály jóléte emelkedett, mert ez osztály sokkal több küldeményt küldött el és vett át, mint a megelőző éveken és különösen katonák számára oly nagyszámú küldemény érkezett, mint azelőtt soha.

Arany János „fülelője” második kiadásban. A mányi fehérmegyei reformátusok díszes orgonát készítették s azt nagy ünnepélyességgel szentelték fel. A felszentelési

ünnepélyre nagy számmal mentek át a bicskeiek is mint jó szomszédok s még jobb kápolmistaik. Az új orgona harsány hangja mellett a buzgó bicskeiek zengették a templomi éneket, midőn egy mányi presbiter hátra kiált a bicskeiekre, hogy hát: pszt! mert ez az orgona nekünk szól! Nem rossz, ha csakugyan megtörtént.

Hangverseny telefon utján. Strausz Ede udvari bálzene-igazgató következő sorokat intézi egy bécsi laphoz: Van szerencsém tudomására adni, hogy tegnap zenekarommal kísérletet tettem zenekari előadásnak telefon utján való hallgatásával s a kísérlet fényesen meglepően sikerült. — Négy Ader-rendszerű, mikrofont használtunk. Nyolcz telefont ugyanabban a házban az előadási helyiségtől távolabb fekvő helyiségben alkalmaztunk, e távolságot azonban mesterségesen huzalvezetés által négy német mértföldre hosszabbítottuk meg. Az egész zenekar hatása meglepő volt; a fuvó hangszerek uralkodnak ugyan, s még a hegedű-kar is úgy hangzik, mint egy katonai zene. A klarinét és a fuvola azonban változatlanul megtartják hanghatásukat. A hárfá egyedül majdnem úgy hangzik, mint a zongora, a kis dob igen élesen, a mint természetben nem hangozhatik. Az ének teljesen megtartja hanghatását. Minthogy a tegnapi kísérlet meggyőzött arról, hogy a közönségnek igen érdekes élvezetet lehet nyújtani századunk e szép találmánya által, legközelebb telefonikus hangversenyt rendezek. — A telefonnal Budapestben is lesz alkalma a közönségnek zene-előadást hallani, és pedig február 4-én, a hir-lapiról nyugdíjintézet és az írói segélyegylet ünnepélyén. A telefon a nemzeti színházzal lesz összekapcsolva, s minthogy épen Wiltne fog e nap énekelni, az ünnepélyen jelenlévő közönség telefonon át fogja élvezhetni Wiltne énekét.

Egy gyilkosság története. Nagy-Kajdócsról írják a „Pol. Ujdonságok”-nak: Egy gyilkosság már régen sok beszédre adott okot az egész környéken. Nagy-Dorog községből származott ide Tóth István fiatal gazdag ember, ki feleségével beköltözött el. Egyik este a kocsijában ment melatni, s ott azt mondta, hogy Paksra fog menni, a hol 400 frt adósságot fizet ki. Harmadnapra a községtől felőrnnyira egy kőhid alatt halva találták meg. Fején baltavágás és több ütés, nyaka kicsavarva, álla összezuva; de ruhája még sem volt véres. Gyanyu következtében azokat fogták be, a kik az utolsó este vele együtt mulattak, két hétig tartották őket vizsgálati fogságban, azután szabadon bocsátották. Nemsokára a paksi szolgabíró levelet kapott, melyben az egész gyilkosság le volt írva, hogy tudmílik a szegény Tóth István saját felesége ölte meg, szolgálja Varga József segítségével, meg ennek testvére István és apjuk, idősb Varga József is részt vett a gyilkosságban. A kocsimaból Tóth István hazament, otthon verték agyon, egy napig a jászolban rejtették el holttestét, és a három Varga vitte el onnan kocsiján a kőhid alá. A szolgabíró rögtön befogatta az asszonyt és a három Vargát s ezek ki ki is vallották a gyilkosságot. Tóth István alvás közben támadták meg, baltával agyonverték és azután kötelei köté nyakára, fölakasztották. A szolga azt is bevallotta, hogy a pénzből 200 frt az ő apja istállója falába van betapasztva. Meg is találták ott a pénzt. E rejtélyes gyilkosság az ünnepek előtt derült ki, s a mint a meggyilkolt edes anyja, ki Dorogon él, meghallotta fia borzasztó végét, karácsony szombatján meghalt fájdalommal.

Rablóátogatás. Szajóiról írják a következő történetet: Két nappal karácsony előtt a Shosberger urasági lakban, három nagy szakálás uri ember jelent meg és kérdezte, hogy a gazda otthon van-e? „Mit akarnak vele az urak?” — kérde a számtartó, ki épen otthon volt. „Megakarunk tőle kérdezni, ha van-e pénze?” Shosberger épen sietős ügyben, kevéssel azelőtt ment Szolokra és készletben levő pénzt mind magával vitte s így a számtartó nem is mondhattott egyebet, mint hogy a gazda elutazott. „Nem hagyott e itthon egy kis pénzmagot?” kérde a nagyobb szakállu. „Uram! Nincs itt több pénz, mint ez a 10 ft 50 kr, a mi a tárczámban van!” — A számtartó mindjárt ki is ürítette a tárczáját, hanem az „idegenek” visszaadták, mint mondták, az csak annyi, mint egy csépp a tengerben, — többre van szükségük. — „Ha az ur is olyan kéludus, mint mi, akkor csak azt mutassa meg, hány óra?” szölt a magasabbk. A mikor ezt megnézték, lecsavarták a lámpát s aztán sötétben tázottak, indulás közben kiáltván: „Nem vagyunk végrehajtok” de zajert megekkékváltak volna a gazdáját. Mondja meg neki! Ezzel a látogatás véget ért. Azt hiszik rablók voltak.

A közönség köréből.

Nyilt kérelem az iskolaszékez.

E lapok hasábjain már több ízben történtek felszólalások a végett, hogy az alig 6, 7, 8, 9 éves kis gyermekeknek iskolába való járása, a reggeli 8, illetve fel 8 órától, — tehát a mikor még csaknem sötét van — a téli időszakban 10, vagy legalább is 9 órára volna czélzerű teendő.

Hogy a szülék ezen kívánsága jogos és méltányos, továbbá hogy ezen új feljárás által senkinek, még az illető tanító uraknak sem történik nagy bajuk, az az első prczben kitzetnik, s így azt megváloztatni, nemcsak hogy nem bajos, de sőt könnyű dolog is, csupán a régi megszokott czopfól kell egy keveset engedni. — Már pedig ezen kevés áldozatot meghozni igen jó volna, akkor a midőn egy év lefolyása alatt, de különösen a téli időszakban

százzával halnak el a kis iskolás gyermekek a himlő, toroklob és más meghülés folytán keletkező betegségekben, s a midőn ezek folytán két ezret meghaladó iskolás mulasztó gyermek van a hatósághoz bejelentve, kérdjük tehát, kívánja-e a tek. iskolai igazgatóság vagy iskolaszék, vagy az, kin ezen megváloztatás áll, hogy az elemi iskolába járó gyenge gyermekek, a kora reggeli iskolába való járás miatt továbbra is ki legyenek téve, az abból háromolhat bajoknál. Szeretjük hinni, miszerint ezt nem kívánja senki, s mi azt véljük, hogy jobb lenne egy vagy másfél órával később kezdeni a tanítást, mintsem a kora reggeli feljárás folytán bekövetkező számos hurut és isten tudja még micsoda betegségek miatt az iskolákat hetekre hónapokra bezárni.

Ezek folytán tisztelettel kérjük az illető intéző urakat, miszerint méltóztatassanak a leg-sürgősebben akképen intézkedni, hogy az elemi és gyakorló iskolába járó, mindkét nemű iskolás gyermekek felmenetele, az eddigittől el-terelőleg 10, vagy 1/2 10 órára tétessék el.

Ezen kérelmünket az iskola érdekében is bátrak vagyunk hangoztatni, s ismételve kérjük miszgrint ezen parányi intézkedés sok bajoknak elejét fogja venni, míg ellenkező esetben, a jobb módú szülék kénytelenek lesznek gyermekeiket a téli időszak alatt az iskolába való járástól elvenni, s magán uton taníttatni, míg a szegényebb gyermek a pontos feljárásnak áldozata lesz, a vagy tudatlan marad a miből aztán az következik, hogy a téli időszakban iskolára s tanításra szükség nem lesz.

Többen.

Időjárás január 4.

Europában: A nagy légnyomás (767 — 769) a keleti Kárpátok felett, a depresszió (755) a kontinens északnyugati részében van. Északnyugaton erős szelekkel, erős borús, délen részben derült az idő, a hőmérsék növekedett.

Házánkban: Mérsékelt szelek mellett a hőmérsék felebb, a légnyomás nyugaton alább szállt. Az idő ködös, borús; esekély csapadék Fiumében volt. Az ország délnyugati része a 0°-on felül enyhült.

Kilátás a jövő időre: Házánkban: Növekedő hőmérséklet mellett borús, ködös idő várható itt-ott csapadékkal, de nyugaton felbeszakított helyi derülésekkel.

Sorshuzás.

Bécsisorsjegyek.

A bécsi közei sorsjegyek január 1-ki sorsolásánál sor. 1644 sz. 77 nyert 200000 forintot, sor. 2527 sz. 92 nyert 50000 forintot, sor. 311 sz. 78 nyert 10000 frtot, továbbá 1000 frtot nyertek: sor. 1626 sz. 81, sor. 1644 sz. 15, sor. 2267 sz. 38, sor. 2512 sz. 81 és sor. 2593 sz. 18.

Hitelsorsjegyek.

A hitelsorsjegyek január 7-iki sorsolásánál a következő sorozatok húztak ki: 20 179 233 401 422 564 755 1077 1083 1270 1457 2125 2126 2624 2692 2765 3120 4104. sorsszám. 2624 szám 39 nyerte a 150,000 frtos főnyereményt, sorsz. 422 sz. 45 nyert 30,000 frtot, sorsz. 179 sz. 78 nyert 15,000 frtot; sor. 1270 sz. 7 és sor. 1457 sz. 57 nyertek 2000 frtot.

Közgazdaság.

A budapesti terménycsarnok távsürgönye.

— Budapest jan. 4. —

A mai gabonátöszdén buza mérsékeltlen kínálatot. Bár a vételkedv sem volt oly élenk, mint tegnap, mindazonáltal 14000 mmásza buza vitetett el a piacról.

Legmagasabb ár gyanánt fizettetett 78 k. tiszavideki buzáért 13.10 frt, legkisebb ár gyanánt pedig 72 k. északmagyarországi buzáért 11.15 forint.

Hivatalosan jogyztetett:

Szokványi buza tavaszra 12.38 — 12.42.

Bánsági tengeri 1882. május-júnusra 7.24 — 7.26.

Szokvány zab tavaszra 8.20 — 8.25.

Piaczi árak jan. 3 án:

1 hektoliter buza	8.30—8.94
„ kétszeres	6.66—7.32
„ rozs	5.04—5.70
„ árpa	3.10—3.70
„ zab	2.60—3.10
„ tengeri	3.32—4.06
„ köles	5.46—6.10
1 zsák köleskása	10.16
1 zsák burgonya	1.50
100 klgr. szalonna	58 60 62.
100 „ háj	58 60 62.

— Husárok megállapítva s bejelentve

1882. jan. 4-től 1882. jan. 11-ig következők. **44 kr.** Magyar Gábormál dedó-utca 125., sz. a. Rác Györgynél czegled-utca 2599., Rózsater 6-ik sz. a., csapó-ut-ca 10, sz. a. **48 kr.** Magyar Gábormál piac 1-ső székben, Szentesi Istvánál piac 2-ik székben s végre az 1-ső köser székben a piacon. — Minden többi bejelentett mérsárszekben pedig **46 kr.** Debreczen, 1882. jan. 3-án. Debreczen város kapitányi hivatala.

Köbányai sertesüzlet
A serteskereskedelmi csarnok távirati jelentése.
Budapest Köbánya, jan. 4.

Az üzlet változatlan. Magyar öreg nehéz 57 1/2 kr, fiatal nehéz 59 1/2—60 kr, középm 58—59 kr. Szedett középm 54 1/2—56 kr, könnyü 53 1/2—54 1/2 kr. Romániai bakonyi nehéz — átmeneti, középm 57—58 kr átmeneti, könnyü 55 1/2—56 kr átmeneti. Eredeti nehéz 52—53 kr átmeneti, — könnyü 51—52 kr átmeneti. — Szerbiai középm 57—58 kr átmeneti, — könnyü 54—55 kr átmeneti. Az árak páronként 45 kiló és 4 százalék levonással kilogrammonként értendők. Romániai és szerbiai serteseknél, melyek mint átmenetiek adattak el, a vedőnek páronként 4 arany frt vám fejében terítették meg.

Becs, január 3.

Felhajtatott 3997 darab sertés és pedig 1149 drb nehéz bakonyi, 1150 drb könnyebb bakonyi és 1698 drb sildő. E között volt 2003 drb magyar, 1699 drb lengyel-orosz, 200 drb szerbiai és 96 drb oláhországi faj. Az üzlet változatlan maradt. Nehéz bakonyi 53—55 forinttal, könnyebb bakonyi 48—52 frittal, sildő 34—44 frittal fizetett 100 kilogrammonként.

Az ipar és kereskedelmi-bank 1881. év december havi kimutatása. Bevételei: Pénzkészlet november 30-ik 45718 ft 99 kr, Kifizetett váltók után 237607.81, kifizetett előlegek 2785., kifizetett kamatok 6174.72., szelvény eladás 107.40., ércpéncz 1480.44., értékpapír 1852.60. kamatozó betét 102164.76., folyó számlára 293498.47., előleg bélyeg 16.70., jutalek 33.70., összesen 691,440.59. Kiadás: tisztizetésre 996., leszámitott váltókra 216261.66., leszámitott előlegekre 31.20., fizetett kamatra 1305.69., szelvény vásárlásra 1464.88., ércpéncz 2058.52., értékpapír 2877.52., kamatozó betét visszafizetésre — 232739.20., folyó számlára 226699.93., üzleti költségre 85.07., pénzkészlet január 1—1882 3562.12., összesen 691440.59.

Aszarvasmarhák faragása egy kiválóan s bőven tejelő teheneknél előforduló betegségeknek, a csontbámlásnak, előhírdőké tekintethető. Ezen betegség oka az, hogy az állatnak nem adatik annyi mész az eledeleiben, a mennyi ürlekeiben, főleg a tejben elveszt. A bajon csak úgy lehet segíteni, ha annyi mészot vagyunk képesek az állat vércirkulációjába juttatni, a mennyi a hiányt pótolni, illetőleg fedezni fogja. A tehének a fájdalomtól szabadulandók ösztönzerűen nemcsak fát, de kaport, csontot, ruhadarabokat stb. is rágnak, úgy akarván a szükséges mennyiségű ásványosokat megszerezni. Több héten át erősen sózott darált zabbal, vagy valamely hüvelyes veteményt etetes, — különös ha az adagokhoz naponként valamely fűszeres anyagot, anisvagy kömény-magvat stb. s főképen pedig egykét maroknyi égetett s finoman őrölt csontlisztet adunk — a legajánlatosabb és egyedül helyes eljárás, mely a bajt gyökeresen fogja orvosolni.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.
(A Magyar távirati iroda eredeti sürgönyei.)

Washington, jan. 3. A Pol. Corr. jelenti, hogy Mr. Pheljust bécsi követségi állomásán — jól értesült körök nyilatkozatai szerint — a tengerhad titkára, Mr. Hunt fogja követni.

London, jan. 4. A Pol. Corr. jelentése szerint az angol kormány a Cyprusba legközelebb behozandó fontos kezelési reformok felett tanácskozik. A keresztyéneknek a hatóságokkal való közlekedésében a görögöt kívánják, mint hivatalos nyelvet használtatni, óhajtanak továbbá egy a nép által választandó törvényhozási testületet. A nyugtalanított muszlimán népnek Sir Biddulph kormánybiztos kijelentette, hogy az egyenjogúságot a leg-határozottabban fen akarja tartani.

Varsó, jan. 4. A Pol. Corr. jelentése: Lembergből jelentik, hogy a gácsországi országos bizottság Varsó számára 2000 frtot szavazott meg. Varsó városának elnöke a beérkező valamennyi részvétnyilatkozatot nyilvános tudomásra hozza.

Bécs, jan. 4. A Pol. Corr. jelentése: A földmívelési miniszterium jelenleg egy törvényjavaslatot készít elő, a mely a földbirtok örökösödési jogait reformálni van hivatva. E javaslat véglegesen csak akkor fog megállapíttatni, ha az illető hatóságok testületek, szakférfiak stb. véleményüket erre vonatkozólag kimondják.

DEBRECZENI SZINNAZ.

4. Bérlet. Péntek, január 6-án 12. sz.

A szökött katona.

Népszinm 3 felv.

Felelős szerkesztő: Vörtes Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.
Kiadó: Kutasi Imre.

